

10 FS 2014:5

Utkom från trycket
den 15 maj 2014

Länsstyrelsen i Blekinge län Vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Lilla Holje grundvattentäkt i Olofströms kommun

beslutad den 15 maj 2014.

Genom beslut den 15 maj 2014 har Länsstyrelsen fastställt
vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för den kommunala
grundvattentäkten Lilla Holje, Olofströms kommun

Vattenskyddsområdets omfattning samt föreskrifter framgår av bifogad
karta.

CARL ÄLFVÅG

ANNA-KARIN RASMUSSEN

Allmänt om Skyddsföreskrifterna

Nedan angivna föreskrifter gäller inom det skyddsområde som angivits på upprättad vattenskyddsområdeskarta. Skyddsområdet är indelat i brunnns- och infiltrationsområden samt primär och sekundär zon. I övrigt skall iakttas vad som gäller enligt miljöbalken (SFS 1998:808) med tillhörande förordningar. Dessa förordningar gäller omedelbart.

Syftet med vattenskyddsområdet är att förhindra verksamheter och åtgärder som kan medföra risk för förorening av vattentäkten.

Huvudman för vattentäkten är Olofströms Kraft AB.

Tillsynsmyndighet är Länsstyrelsen i Blekinge.

Definitioner i dessa skyddsföreskrifter

Brandfarlig vätska avser vätska med flampunkt som är lika med eller lägre än 100°C enligt 6§ förordningen (1998:1145) om brandfarliga och explosiva varor samt Sprängämnesinspektionens föreskrifter (SÄIFS 1998:3) om brandfarliga gaser och vätskor.

Hantering avser tillverkning, bearbetning, behandling, transport, omhändertagande, användning, förpackning, förvaring, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförbara förfaranden inklusive spridning (14 kap 2 § MB).

Inert avfall avser avfall som inte genomgår några väsentliga fysikaliska, kemiska eller biologiska förändringar. Inert avfall löses inte upp, bryts inte ner, brinner inte och reagerar inte på något annat sätt (3 § Förordning (SFS 2001:512) om deponering av avfall.

Primär skyddszon avgränsas så att uppehållstiden i grundvattenmagasinet till vattentäktens zonen gräns beräknas vara minst 90 dygn. Känsliga inströmningsområden beaktas även vid identifiering av primär skyddszon. Syftet med den primära skyddszonen är att riskerna för akut förorening genom olyckshändelser minimeras. En akut förorening ska hinna upptäckas i tid och åtgärder vidtas innan föroreningen hinner nå *brunnnsområdet* med uttagsbrunnen.

Sekundär skyddszon är avgränsad på sätt för att förhindra att diffusa utsläpp och andra kontinuerliga utsläpp av föroreningar på sikt påverkar den primära zonen. Den sekundära zonen syftar till att bibehålla en god grundvattenkvalitet.

Större schaktningsarbeten avser här sänkning av markytan på utstakat område för större anläggningsarbeten än för grundläggning av enskild villa. Erforderligt schaktningsarbete i samband med ledningsarbete, vägunderhåll eller liknande omfattas ej av anmälningsplikt men ska utföras under iakttagelse av den försiktighet som krävs för att grundvattnet inte ska påverkas.

Uppställning av fordon avser ett stillastående fordon med eller utan förare. Undantag för uppställning gäller om det:

1. föranleds av trafikförhållande,
2. sker för att undvika fara, eller
3. sker för av- eller påstigning eller av- eller pålastning av gods.

Brunnsområdet är området runt en eller flera uttagsbrunnar, där endast vattentäktsverksamhet får bedrivas. Syftet med brunnsområdet är att säkra ett effektivt närskydd för vattentäkten.

Yrkesmässig hantering avser hantering som i sin omfattning överskrider ett enskilt hushålls normala nyttjande, ex vis alltså även verksamheter inom idrottsplatser och kyrkomark

Skyddsföreskrifter

§ 1 Brunnsområden och infiltrationsområden

Inom dessa områden får endast vattentäktsverksamhet bedrivas. Brunnar ska hållas låsta och ha larmanordning. Infiltrationsbassänger ska vara inhägnade. Till vattentäkterna hörande byggnader ska vara låsta.

§ 2 Särskilda hänsynsregler

a) Nyttjande av brunnsanläggningar

Hela skyddsområdet

Alla brunnar för vattentäktsändamål ska vara utformade så att inträngning av ytvatten förhindras. Brunnar och energianläggningar som är beständigt tagna ur bruk ska förseglas för att förhindra inträngning av ytvatten.

b) Hantering av petroleumprodukter och brandfarliga vätskor

Primär skyddszon

Hantering av petroleumprodukter med en sammanlagd volym överstigande 50 liter är förbjudet.

Från förbudet undantas 1.) transporter genom skyddszonen 2.) hantering i form av lagring, fyllning och transport i samband med uppvärmning av byggnader samt 3.) användning av motorbränsle i maskiners eller motorfordons egna tankar.

All förvaring av petroleumprodukter för uppvärmning av hus och byggnader kräver en anmälan till det kommunala miljöförbundet.

Uppställning av fordon avsett för transport av brandfarlig vätska eller andra för vattentäkten skadliga ämnen får inte ske.

Sekundär skyddszon

Hantering av petroleumprodukter med en sammanlagd volym överstigande 250 liter kräver anmälan till det kommunala miljöförbundet.

Från anmälningskravet undantas 1.) transporter genom skyddszonen 2.) hantering i form av fyllning och transport i samband med uppvärmning av byggnader samt 3.) användning av motorbränsle i maskiners eller motorfordons egna tankar.

Uppställning av fordon avsett för transport av brandfarlig vätska eller andra för vattentäkten skadliga ämnen får inte förekomma förutom på särskilt anordnad uppställningsplats.

Vid hantering av petroleumprodukter och andra kemiska produkter och varor krävs att denna sker på sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas. Förvaring utomhus ska ske regnskyddat.

Upplysning: I övrigt gäller särskilt att Naturvårdsverkets föreskrifter (2003:24) rörande skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor skall efterlevas.

c) Hantering av växtnäringsämnen samt djurhållning

Primär skyddszon

All yrkesmässig hantering av stallgödsel, handelsgödsel och ensilage samt nyetablering av yrkesmässig verksamhet med hantering av växtnäringsämnen kräver tillstånd av det kommunala miljöförbundet.

Gödslning inom parkmark (idrottsplats, fotbollsplan) får endast ske på belagt näringsbehov, genom blad- eller jordanalys.

Sekundär skyddszon

All yrkesmässig hantering av stallgödsel, handelsgödsel och ensilage samt nyetablering av yrkesmässig verksamhet med hantering av växtnäringsämnen kräver anmälan till det kommunala miljöförbundet.

Upplysning: I övrigt gäller särskilt att för jordbruk och djurhållning ska iakttas vad som gäller enligt Förordning (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket samt Statens jordbruksverks föreskrift (2013:40) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring.

d) Skogsbruk

Primär skyddszon

Upplag, som varar mer än 3 månader, av bark, flis, spån, massaved, kubb och timmer är förbjudet.

Upplag som varar mindre än 3 månader (en avverknings säsong) kräver en anmälan till det kommunala miljöförbundet.

Föryngring av skog med kemiskt behandlat plantmaterial får inte ske.

Bevattning av timmerupplag är förbjudet.

En kopia av anmälan om avverkning inom den primära zonen ska lämnas till det kommunala miljöförbundet.

Sekundär skyddszon

Upplag, som varar mer än ett år, av bark, flis, spån, massaved, kubb och timmer är förbjudna. Upplag som varar mer än 3 månader upp till ett år, får inte ske utan tillstånd från det kommunala miljöförbundet.

Upplag som varar mindre än 3 månader kräver en anmälan till det kommunala miljöförbundet.

Föryngring av skog med kemiskt behandlat plantmaterial kräver tillstånd från det kommunala miljöförbundet.

Det är förbjudet att jord- och vattenslå kemiskt behandlat plantmaterial.

Lagring av virke för uppvärmning för husbehov är undantaget förbuds- respektive tillståndsplikt.

Upplysning: I övrigt gäller särskilt att Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd till Skogsvårdslagen (SFS 1979:429) ska efterlevas.

e) Hantering av bekämpningsmedel

Primär skyddszon

All hantering av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden.

Sekundär skyddszon

All yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel kräver tillstånd av det kommunala miljöförbundet.

Upplysning: Naturvårdsverkets föreskrifter (1997:2) om spridning av kemiska bekämpningsmedel reglerar spridning inom vattenskyddsområde.

f) Avledande av spillvatten och dagvatten

Primär skyddszon

Nya anläggningar för utsläpp och rening av dagvatten från detaljplanlagt område får

Inte etableras utan tillstånd från det kommunala miljöförbundet.

Tvätt av motorfordon, arbetsmaskiner och liknande är förbjudet.

Sekundär skyddszon

Tvätt av motorfordon, arbetsmaskiner och liknande är förbjudet.

g) Hantering av avfall

Primär skyddszon

Deponering av avfall eller av snö från trafikerade ytor får inte förekomma i större omfattning än vad som är nödvändigt för normal skötsel inom området. Deponering av snö från områden utanför skyddszonen är förbjuden.

Kompostering i större skala än för husbehov är förbjuden.

Sekundär skyddszon

Deponering av snö från områden utanför skyddszonen är förbjuden.

Förvaring av avfall utöver normala hushållsmängder kräver anmälan till det kommunala miljöförbundet, såvida inte verksamheten kräver tillstånd eller anmälan enligt förordningen (SFS 1998:899, SFS 2013:262) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

h) Miljöfarlig verksamhet (inklusive täktverksamhet)

Hela skyddsområdet

All hantering av för grundvatten skadliga ämnen som på kort eller lång sikt kan motverka syftet med vattenskyddet, som inte är reglerad på annat sätt än enligt dessa föreskrifter eller miljöbalken, är förbjuden. Förbudet avser inte normalt hushållsbehov, då hantering ska ske på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.

Större schaktningsarbeten, sprängning av berg, pålning, spontning, borrhningar eller liknande som kan påverka grundvattnet får inte ske utan tillstånd från det kommunala miljöförbundet.

Primär skyddszon

Ny industriell eller annan verksamhet som innebär risk för förorening av yt- eller grundvatten får inte etableras. Befintlig sådan verksamhet, eller ändring av densamma, kräver tillstånd från det kommunala miljöförbundet. Undantaget förbudet och tillståndsplikten är det som regleras i 13§ i Förordningen (2013:262) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt 3§ i dessa föreskrifter.

Täktverksamhet enligt 9 kap. Miljöbalken, inkl. husbehovstäkt, är förbjuden

Sekundär skyddszon

För nyetablering och ändring av industriell eller annan verksamhet som innebär risk för påverkan av yt- eller grundvatten och som inte omfattas av Miljöprövningsförordningen 2013:251, ska anmälas till det kommunala miljöförbundet.

Undantaget förbud och tillståndsplikt är det som regleras i 13§ i Förordningen (2013:262) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt 3§ i dessa föreskrifter.

Ny täktverksamhet enligt 9 kap. Miljöbalken är förbjuden med undantag för husbehovstäkter. Husbehovstäkter får dock inte ske utan anmälan till det kommunala miljöförbundet.

Upplysning: Miljöfarlig verksamhet med tillstånds- eller anmälningsplikt beskrivs och regleras närmare i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (SFS 2013:262)

i) Väghållning

Primär skyddszon

Upplag eller tillverkning av asfalt, oljegrus eller vägsalt är förbjudet. Spridning av vägsalt kräver tillstånd från det kommunala miljöförbundet.

Spridning av saltinblandad sand är undantaget tillståndsplikten.

Hantering av bekämpningsmedel regleras i § 2e.

Sekundär skyddszon

Upplag eller tillverkning av asfalt, oljegrus eller vägsalt är förbjudet. Samråd med huvudmannen ska ske innan spridning av vägsalt.

Hantering av bekämpningsmedel regleras i § 2e.

j) Energianläggningar och enskilda vattentäkter

Hela skyddsområdet

Ny brunn för vattenförsörjning kräver tillstånd från det kommunala miljöförbundet.

Primär skyddszon

Anläggning för utvinning av värme- eller kyla i mark, berggrund eller ytvatten får inte anläggas.

Sekundär skyddszon

Anläggning för utvinning av värme- eller kyla i mark, berggrund eller ytvatten får inte anläggas utan tillstånd från det kommunala miljöförbundet.

k) Transport av farligt avfall

Hela skyddsområdet

Transport av farligt gods är förbjuden utom på särskilt anvisade leder. Transporter av kemikalier till vattenverket samt transport av olja och andra kemiska produkter för fastigheternas normala nyttjande och underhåll, får ske.

Uppställning av fordon regleras i § 2b i dessa föreskrifter.

Allmänna upplysningar

Påföljd

Den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot skyddsföreskrifterna döms till böter för förseelse mot områdesskydd enligt 29 kap 2a § MB.

Hänsynsregler

I 2 kap (SFS 1998:808) MB finns allmänna hänsynsregler som bl. a innebär att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd, ska skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till åtgärdens eller verksamhetens art och omfattning för att skydda hälsa och miljö mot skada och olägenhet.

Dessutom ska en verksamhetsutövare utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta innebär att om en yt- eller grundvattentillgång utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkt, är alla som vill bedriva sådan verksamhet eller vidta sådana åtgärder i vatten eller på land som kan skada vattentillgången, skyldiga att skaffa sig tillräckliga kunskaper och vidta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar av verksamheten och iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa skadan.

Beredskap

En beredskapsplan för sanering av akut föroreningsrisk ska upprättas av vattentäktens huvudman senast två år efter det att dessa föreskrifter fastställts.

Uppsättning av skyltar

Huvudmannen för vattentäkten ska på väl synliga platser inom skyddsområdet, längs allmän väg, parkeringsplatser m.m. sätta upp informationsskyltar om skyddsområde för grundvattentäkt enligt Naturvårdsverkets rekommendationer. För att sätta upp skyltar för utmärkning av vattenskyddsområde, krävs inom vägområdet enligt 43 § väglagen (SFS 1971:948) tillstånd av väghållningsmyndighet. Inom ett avstånd av 50 m från vägområdet, krävs enligt 46 § väglagen (SFS 1971:948) länsstyrelsens tillstånd.

Anmälan om olyckshändelse

Olyckshändelser, spill eller läckage inom skyddsområdet som kan medföra risk för grundvattenförorening ska omedelbart anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om tillbudet enligt 2 kap 1 § lagen (SFS 2003:778) om skydd mot olyckor. Anmälan ska göras till kommunens räddningstjänst (tel 112), 0454-30 51 00 samt vattentäktens huvudman som är Olofströms Kraft AB, 0454-98 000. Fastighetsägare har skyldighet att informera hyresgäster och arrendatorer om skyddsföreskrifterna.

Ersättning

Enligt 31 kap 4 § MB har fastighetsägare rätt till ersättning från kommunen på grund av beslut som gäller föreskrifter enligt bl a 7 kap 22 § MB om åtgärder och inskränkningar som rör vattenskyddsområden, om beslutet innebär att mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning inom berörd del av en fastighet avsevärt försvåras. Ersättning utgår dock inte för den förlust som beror på att förväntningar om ändring i markens användningssätt inte kan infrias på grund av skyddsföreskrift. Enligt 31 kap 13 § MB, om överenskommelse

inte träffas om ersättning eller inlösen av fastighet, kan den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen, väcka talan hos Mark- och miljödomstolen mot den som är skyldig att betala ersättning eller inlösa fastigheten. Sådan talan ska väckas inom ett år från det att beslutet på vilket anspråket grundas har vunnit laga kraft. Rätten till ersättning eller inlösen går annars förlorad. Om berörd fastighetsägare inte träffat överenskommelse med kommunen får anspråk på ersättning prövas av miljödomstolen som första instans.

Dispensmöjligheter

Om särskilda skäl föreligger får den som fastställt föreliggande skyddsföreskrifter medge dispens från dessa enligt 7 kap 22 § MB. Länsstyrelsen medger dispens efter att ha hört berörda kommunala myndigheter. I samband med sådan prövning kan den som fastställt föreliggande föreskrifter föreskriva de särskilda villkor, som anses erforderliga för att undvika vattenförorening enligt 16 kap 2 § MB. Dispens får, enligt 7 kap 26 § MB, meddelas endast om det är förenligt med föreskrifternas syfte.

Tillstånd, anmälningar och tillsyn

Tillståndsansökningar och anmälningar enligt dessa skyddsföreskrifter prövas av det kommunala miljöförbundet, i det här fallet Miljöförbundet Blekinge Väst. I de fall en verksamhet eller åtgärd kräver anmälan ska denna göras i god tid innan verksamheten startar eller åtgärden vidtas. Med god tid avses minst 6 veckor. Tillstånd kan förenas med villkor som anses erforderliga för att undvika vattenförorening. Beslut i anmälningsärenden kan förenas med föreläggande om försiktighetsmått. Tillståndsansökningar, anmälningar och beslut enligt dessa föreskrifter eller annan lagstiftning som berör skyddet av vattentäkten ska lämnas för kännedom till huvudmannen för vattentäkten. Huvudmannen ska beredas tillfälle att avge yttrande innan beslut fattas i ärende som kan innebära risk för påverkan av vattentäkten.

Ny lagstiftning

Bestämmelser enligt nya lagar och förordningar, som fastställs efter beslutsdatum och som utökar skyldigheterna inom det aktuella skyddsområde, gäller utöver här meddelade föreskrifter.

Övrig lagstiftning

Tillstånd eller dispens enligt föreskrifterna i detta beslut innebär inte att det inte kan krävas prövning enligt annan lagstiftning

Den som upptäcker verksamheter eller händelser inom eller i anslutning till skyddsområdet som kan medföra risk för grundvattenförorening bör omedelbart anmäla detta till:

Räddningstjänsten, telefon 0454-30 51 00 eller 112
Miljöförbundet Blekinge Väst, telefon 0456-81 000
Olofströms Kraft AB, telefon 0454-98 000
Skåne Blekinge Vattentjänst AB, telefon 010-211 97 00